

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Георги Димитров Менгов

По конкурса за академична длъжност „доцент“ по научна специалност
3.7 Администрация и управление (Моделирание и прогнозиране в управлението)
обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, брой 52 от 2.07.2019 г.

Основание за изготвяне на рецензията: Заповед № РД 38-530/30.08.2019 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Общи положения

Двама кандидати са подали документи за участие в конкурса: доцентът от УНСС д-р Ангел Ангелов Марчев и гл. ас. д-р Павел Тодоров Стойнов от Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Кандидатът доц. Ангел Марчев е представил документи, от които се вижда, че е доктор по социално управление от 2011 г. от УНСС с тема на дисертацията „Селекция на модели за управление на инвестиционни портфейли (на примера на Българската фондова борса)“. Бил е последователно асистент (2005 – 2008), старши асистент (2008 – 2010), главен асистент (2010 – 2016) и доцент (2016 –) в Катедра „Управление“ на УНСС. Доц. Марчев е титуляр на няколко учебни курса в УНСС, водени на български и английски език, като всичките са в областта на конкурса, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“.

Кандидатът гл. ас. д-р Павел Стойнов е представил документи, от които се вижда, че е доктор по Икономика и управление (отбрана и сигурност) от УНСС от 2017 г. с дисертация на тема „Усъвършенстване на анализа на риска от наводнения“. От представената от него автобиография става ясно, че е бил последователно хоноруван асистент (1992 – 2000) по математика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и в ТУ – София, както и редовен асистент в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ от 2000 г. до днес. От уверение № 198/06.08.2019 г., издадено от Отдел „Човешки ресурси“ на СУ, се вижда, че д-р Стойнов работи на длъжност „главен асистент“ в Катедра „Статистика и иконометрия“. Освен това той е доктор по професионално направление Науки за земята – география на рекреацията и туризма“ със защитена дисертация в Геолого-географския факултет на СУ на тема „Състояние и развитие на здравния туризъм в България“ през 2015 г.

2. Публикации и цитирания

Според представения от него списък, кандидатът доц. д-р Ангел Марчев е автор и съавтор на общо 50 научни публикации. За участие в настоящия конкурс е представил 16 публикации, както следва: две самостоятелни монографии на български език, една от които е на

основата на защитения от него дисертационен труд; един учебник; пет публикации на английски език, регистрирани в световноизвестните бази данни Web of Science и Scopus; три статии на английски език, публикувани в периодични издания на университети от Източна Европа; пет статии в периодични издания на български университети, предимно УНСС. Кандидатът е представил справка за цитиранията, от която се вижда, че два негови научни труда са цитирани 10 пъти в публикации на други учени.

Кандидатът гл. ас. д-р Павел Стойнов е представил списък, според който е автор и съавтор на общо 70 научни публикации, три ръководства за упражнения и две монографии. Повечето публикации са на български и английски език, една в съавторство е на руски. За участие в настоящия конкурс е представил 15 публикации. Отделно е представил списък с 48 публикации и 3 учебни помагала, озаглавен „Публикации на Павел Стойнов (без да се включват публикациите, свързани с образователна и научна степен доктор)“. Същевременно в представената от него на електронен носител „Авторска справка за приносите на научните трудове на Павел Тодоров Стойнов във връзка с участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7 Администрация и управление (Моделиране и прогнозиране в управлението), за нуждите на Стопански факултет, обявен в ДВ, бр. 52 от 02.07.2019“ е използвал само 9 свои публикации. Справка с идентично име но различно съдържание е представил на хартиен носител, в която се използват 15 публикации. Кандидатът е представил справка за цитиранията, от която се вижда, че два негови научни труда са цитирани 2 пъти в публикации на други учени. В справката за изпълнение на минималните национални изисквания е посочил числото 5 без да дава повече информация.

3. Характеристика на научноизследователската дейност на кандидатите

В изготвената от него справка доц. д-р Ангел Марчев е формулирал 13 претенции за научни приноси, които се свеждат най-общо до: (1) Създаване на и изследване на свойствата на модели на инвеститори и инвестиционни портфейли, както и на алгоритми за тяхната софтуерна реализация; (2) Методика за експериментален сравнителен анализ на споменатите модели и портфейли, както и процедури за интелигентно автоматизирано превключване между тях; (3) Нова формулировка на задачата за управление на инвестиционен портфейл от гледна точка на кибернетичната теория; (4) Опит за създаване на нов индекс, алтернативен на досега съществуващите борсови индекси. Приемам тези приноси на доц. Ангел Марчев за интересни и като цяло напълно достатъчни за получаване на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

Кандидатът гл. ас. д-р Павел Стойнов е формулирал следните претенции за приноси: (1) „Построени са приложни модели за оценяване на финансови инструменти и деривати и за изследване на пазарен и кредитен риск“; (2) „Извършени са приложни изследвания на

търсенето и предлагането в туризма“; (3) „Извършени са изследвания на политико-икономическите аспекти на глобализацията и интеграцията“; (4) „Извършени са изследвания на политико-икономическите аспекти на сигурността“. Претенциите са формулирани прекомерно лаконично, но разглеждани заедно с резюметата на научните трудове, могат да се приемат като достатъчни за получаване на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

Трябва да се каже, че и двамата кандидати са провели интересни научни изследвания, които не са пионерски, но са постигнати определени интересни резултати.

4. Педагогическа дейност на кандидатите

Кандидатът доц. д-р Ангел Марчев има голяма по обем и съдържание педагогическа дейност, в която основен елемент са университетски курсове в областта на основите на управлението на български и английски език. Прави впечатление, че в тях присъстват количествени методи и компютърни модели в значителна степен, поради което те изглеждат сериозни и на съвременен равнище. Кандидатът е известен със своите иновативни подходи в обучението, най-вече с активното използване на симулационни бизнес игри с участието на голям брой студенти. Доц. Марчев е ръководител на няколко докторанти в УНСС. По време на две поредни научни конференции имах възможност да се запозная с работата му с тях и станах свидетел на значителното научно израстване на двама от тези докторанти в рамките на една година. У мен се формира убеждението, че доц. Ангел Марчев притежава качества на сериозен и задълбочен преподавател и научен ръководител.

Кандидатът гл. ас. д-р Павел Стойнов има дългогодишен опит като преподавател по статистика в Стопанския факултет. Известно ми е, че мнението на студентите и колегите за неговата преподавателска работа не е еднозначно. Аз лично съм се изказвал на заседание на Факултетния съвет в подкрепа на учебна програма за предложен от него избираем курс за докторанти в областта на изкуствения интелект. Основание за това беше наличието на негова публикация в сходна област в сериозно международно списание за математически науки. Същевременно моето убеждение, формирано в разговори с тримата поредни декани на факултета през последните десет години, както и с други преподаватели и студенти е, че в бакалавърските и магистърските програми качеството на преподаване на гл. ас. д-р Павел Стойнов е под необходимото равнище.

5. Изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“

Сведения за кандидата доц. д-р Ангел Марчев

Доцент Марчев е представил справка с доказателствен материал към нея, от която се вижда, че е изпълнил минималните национални изисквания съгласно с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (изм. и доп. ДВ бр. 15 от 19.02.2019 г., Таблица 1, Област 3. Социални,

стопански и правни науки, 3.7. Администрация и управление). По-конкретно: за групата А, Б, В, съответно Показател 1, Показател 2 и Показател 3 е събрал необходимите 150 т. защото притежава степента „доктор“ (50 т.) и е представил хабилитационен труд – монография (100 т.).

Изискването за публикации за доцент според група Г (П4 до П10) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ е кандидатът да е събрал най-малко 200 т. Според представената справка кандидатът има претенции за общо 200 точки за 15 от своите научни публикации по конкурса. Тези точки са коректно изчислени, както за всяка публикация поотделно, така и за цялата сума.

Съгласно Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (изм. и доп. ДВ бр. 15 от 19.02.2019 г.), от кандидатите за доцент се изискват 50 т. от цитирания на техни публикации, систематизирани в група Д (П11, П12 и П13). От приложената справка в екселска таблица става ясно, че кандидатът претендира за 50 точки, събрани от общо 10 цитирания на две негови публикации. Изчисленията са коректни. Следователно доц. Марчев е постигнал необходимите наукометрични показатели и съответства на изискванията.

Сведения за кандидата гл. ас. д-р Павел Стойнов

Доктор Стойнов е представил справка за изпълнение на минималните национални изисквания съгласно с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (изм. и доп. ДВ бр. 15 от 19.02.2019 г., Таблица 1, Област 3. Социални, стопански и правни науки, 3.7. Администрация и управление). От нея става ясно, че той изпълнява изискването за Група А (Показател 1) защото притежава степента „доктор“ (50 т.). Група В (Показател 3) изисква хабилитационен труд – монография (100 т.). Тук имам следните съображения. На електронен носител кандидатът не е представил нито една своя публикация като пълен текст със съответните знаци, еднозначно доказващи наличие на публикация именно в изданието, за което има претенция. Гл. ас. д-р Павел Стойнов е представил на хартия общо четири монографии, три от които е разпределил съответно в Група В (Показател 3) и група Г (Показател 4 и Показател 5). Съгласно ЗРАСРБ (Допълнителни разпоредби, §1 ал. 10, ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.): *„Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове“*. В нито една от книгите, представени от гл. ас. д-р Павел Стойнов, не е указано кои лица са научни редактори или рецензенти. Това формално означава, че в тези текстове се съдържат лични възгледи на автора, не преминали през научна оценка от академична общност, поради което не могат да бъдат признати за монографии. Същевременно две от тях представляват пълните текстове на неговите две дисертации. На основание на факта, че и двете са минали през научни журита с по двама рецензенти и петима автори на становища, признавам едната за *„Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на*

образователна и научна степен доктор“ с което частично се изпълнява Показател 5 от Група Г (75 т.) Признавам другата подвързана като книга дисертация за изпълняваща изискването на Група В (Показател 3) „Хабилитационен труд – монография“ (100 т.).

При това положение гл. ас. д-р Павел Стойнов изпълнява изискванията на Групи А, Б и В защото събира необходимите 150 т. За група Г са необходими 200 т., от които до тук могат да му се признаят 75 т. (виж по-горе). Приемам претенцията на кандидата за 150 т., събрани от 15-те публикации от списъка за участие в конкурса. Окончателно за група Г кандидатът събира 225 т. и изпълнява необходимите минимални изисквания.

За група Д (Показатели 11, 12 и 13) кандидатът е посочил в екселска таблица общо 5 цитирания, но е предоставил собственоръчно изготвена и подписана от него справка със само две цитирания (общо 30 т. при необходими 50 т.). Воден от разбирането, че кандидатът трябва да получи обективна оценка за реалните си постижения, направих търсене в Google Scholar (Гугъл Наука) и установих наличието на общо четири цитирания (без самоцитирания) на публикации на кандидата в световноизвестни бази от данни с научна информация. Последната цитираща публикация е от април 2019 г. Всичко това прави общо 60 т., с което кандидатът изпълнява минималните изисквания за поне 50 т.

6. Забележки и препоръки

По кандидатурата на доц. д-р Ангел Марчев

Мога да препоръчам на кандидата доц. Ангел Марчев да фокусира своята активна и разнообразна научна дейност, като публикува повече в авторитетни международни издания с по-високи наукометрични характеристики. Той притежава всички качества за това. Приемам за сведение някои твърдения в подадените от него документи, а именно: (1) в дипломите му за бакалавър и магистър е казано, че е гражданин на Република България, а в автобиографията си е записал „Националност: Планета Земя“; (2) претенциите му за езикови умения включват различна степен на владееене на английски, руски и немски, както и владееене на ниво А1 на „Славянски езици“. Последното изглежда пресилено защото тези езици са поне 10.

По кандидатурата на гл. ас. д-р Павел Стойнов

Документите и материалите, с които кандидатът участва в конкурса, са изготвени и представени небрежно и непрофесионално. Към тях могат да се отправят следните по-съществени забележки:

1. В предоставените документи и материали на електронен носител липсват научните трудове като пълен текст.
2. Справката за изпълнение на минималните национални изисквания съдържа претенции за точки, които сериозно се разминават с представения доказателствен материал.

3. Авторската справка за научните приноси на кандидата, представена на електронен носител, се различава съществено от справката с идентично име, представена на хартиен носител. Двете се основават на различен брой публикации (съответно 9 и 15) и формулировките на приносите леко се различават. По-лаконичната версия на текстовете не дава реална представа за реалните претенции за приноси.
4. Не са предоставени адекватни сведения за цитиранията на неговите трудове.
5. В справката по чл. 112 ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ са изброени претенции, за повечето от които не са представени никакви доказателства. Например там е казано, че кандидатът претендира за „*Ревюирани няколко статии в Mathreview и Zentralblat*“. Очевидно е искал да каже „рецензирани“ (странно е да не познава основен термин на български език от своята професионална дейност). Трябва да кажем, че е напълно възможно д-р Стойнов наистина да е извършил подобна огромна по обем рецензентска дейност. Същевременно би трябвало да му е известно, че сериозните списания ежегодно публикуват списъци със своите анонимни рецензенти, а тези, които не го правят, издават служебни бележки за същото. В документите по конкурса той не е предоставил нищо такова.
6. В същата справка не е предоставил доказателства (обичайната справка от учебен отдел) за научното ръководство на дипломанти, за което твърди, че е осъществил.
7. Не е предоставил учебните програми на курсовете, за които претендира, че е разработил.
8. Не е предоставил доказателствен материал за участие в проектите, по които твърди, че е работил.
9. Не е предоставил документи за двете участия с лекции в чуждестранни университети в програмата Еразъм+, за които има претенция.
10. Не е спазено изискването от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, на чл. 107 ал. 1 т.17 според което трябва да бъдат предоставени: „*Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област (в един документ)*“. Представените от кандидата резюмета са или само на английски или само на български език.

7. Заключение

Кандидатът в конкурса за доцент в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ доц. д-р Ангел Марчев отговаря на всички изисквания за тази длъжност. Той е събрал достатъчно материал съгласно с минималните национални изисквания. Специализирал е за различни периоди от време в университети и научни центрове в Полската академия на науките, известния Институт за малки и средни предприятия на Министерството

на икономиката на Кралство Нидерландия, бил е гост лектор в Технологичния образователен институт на гр. Лариса, Гърция на два пъти за дълги периоди от време. Членува в редица научни и професионални организации, сред които авторитетната IEEE, както и Data Science Society, ABLE и др.; има две студентски награди за научно творчество и няколко номинации за национални награди. Той има богат опит с университетски, национални и международни научни проекти.

Кандидатът в конкурса за доцент в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ гл. ас. д-р Павел Стойнов също отговаря на всички минимални национални изисквания за тази длъжност. Той има разностранни научни интереси, сериозна математическа подготовка и допълващи академичната работа дейности. Участвал е в няколко научни и научно приложни проекта на Стопанския факултет. Членува в две професионални организации.

Реално погледнато, стойността на научните резултати на двамата кандидати е приблизително еднаква. Между техните кандидатури обаче, откривам две съществени разлики. Доц. д-р Ангел Марчев е представил своята по убедителен начин и се вижда, че ако бъде избран за доцент, Стопанският факултет ще има осезаема полза. От друга страна, гл. ас. д-р Павел Стойнов е подал документи с множество непълноти и неточности, което създава впечатление за недостатъчно професионален подход. На второ място, доц. Марчев се очертава като преподавател със сериозни професионални умения. За гл. ас. д-р Стойнов не мога да твърдя същото.

Всичко това ми дава основание да дам предпочитание и да подкрепя кандидатурата на доц. д-р Ангел Марчев за доцент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Предлагам на колегите от Научното жури да изпълним изискването на чл. 113. (1) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, като класираме кандидатите по следния начин:

1. Доц. д-р Ангел Ангелов Марчев
2. Гл. ас. д-р Павел Тодоров Стойнов

и предложим на Факултетния съвет да избере доц. Ангел Марчев за доцент в Софийския университет.

София,
21 октомври 2019 г.

Член на научното жури:

(проф. д-р Георги Менгов)